

32002L0095

L 37/19

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKEJ ÚNIE

13.2.2003

**SMERNICA 2002/95/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
z 27. januára 2003**

o obmedzení používania určitých nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre regióny ⁽³⁾,

konajúc v súlade s postupom ustanovenom v článku 251 zmluvy na základe spoločného textu schváleného Zmierovacím výborom 8. novembra 2002 ⁽⁴⁾,

Keďže:

- (1) rozdiely medzi zákonmi a správnymi opatreniami prijatými členskými štátmi, vzhľadom na obmedzenie používania nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach, by mohli vytvárať obchodné prekážky a porušovanie obchodnej súťaže v spoločenstve a mohli mať tak priamy dopad na vytváranie a fungovanie vnútorného trhu. Preto sa ukazuje ako potrebné aproximovať právne predpisy členských štátov v tejto oblasti a prispieť k ochrane zdravia ľudí a environmentálne vhodného zhodnocovania a zneškodňovania odpadu z elektrických a elektronických zariadení;
- (2) Európska Rada na svojom zasadnutí v Nice 7., 8. a 9. decembra 2000 podpísala rezolúciu Rady zo 4. decembra 2000 o zásade predbežnej opatrnosti;
- (3) správa Komisie z 30. júla 1996 o preskúmaní stratégie spoločenstva pre odpadové hospodárstvo zdôrazňuje potrebu znížiť obsah nebezpečných látok v odpade a poukazuje na možné výhody z predpisov v rámci spoločenstva obmedzujúcich prítomnosť takýchto látok vo výrobných procesoch;
- (4) rezolúcia Rady z 25. januára 1988 o akčnom programe spoločenstva na boj proti znečisteniu životného prostredia kadmíom ⁽⁵⁾ vyzýva Komisiu, aby pokračovala bezodkladne v zdokonalení osobitných opatrení pre takýto program. Tiež sa musí chrániť zdravie ľudí a mala by sa preto

zvoliť celková stratégia, ktorá najmä zakazuje používanie kadmia a podporuje vývoj substitučných výrobkov. Rezolúcia zdôrazňuje, že používanie kadmia by sa malo obmedziť na prípady, keď neexistujú vhodné a bezpečnejšie alternatívy;

- (5) dostupné dôkazy uvádzajú, že opatrenia na zber, spracovanie, recykláciu a zneškodňovanie odpadu z elektrických a elektronických zariadení (OEEZ), ako sú uvedené v smernici 2002/96/ES z 27. januára 2003 Európskeho parlamentu a Rady o odpade z elektrických a elektronických zariadení ⁽⁶⁾, sú potrebné, aby sa obmedzili problémy odpadového hospodárstva vo vzťahu k príslušným ťažkým kovom a príslušným retardérom horenia. Napriek týmto opatreniam sa však dôležité časti OEEZ budú naďalej nachádzať v súčasných cestách zneškodňovania. Dokonca aj keby sa OEEZ zbieral separovane a dodával do recyklačných procesov, obsah ortuti, kadmia, olova, chrómu VI, PBB a PBDE v ňom by s veľkou pravdepodobnosťou mohol predstavovať riziká pre zdravie a životné prostredie;
- (6) pri zohľadnení technických a ekonomických možností najefektívnejším spôsobom na zabezpečenie významného zníženia rizík pre zdravie a životné prostredie vo vzťahu k týmto látkam, ktoré môže dosiahnuť želanú úroveň ochrany v spoločenstve, je náhrada týchto látok v elektrických a elektronických zariadeniach bezpečnými alebo bezpečnejšími materiálmi. Obmedzenie používania týchto nebezpečných látok pravdepodobne zlepší možnosti a hospodársku rentabilitu recyklácie OEEZ a zníži negatívne vplyvy na pracovníkov v recyklačných podnikoch;
- (7) látky, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, sú vedecky dobre preskúmané a zhodnotené a podliehajú rôznym opatreniam tak ako na úrovni spoločenstva, tak aj na národnej úrovni;
- (8) opatrenia ustanovené v tejto smernici zohľadňujú existujúce medzinárodné usmernenia a odporúčania a sú založené na posúdení dostupných vedeckých a technických informácií. Opatrenia sú potrebné na dosiahnutie želané úrovne ochrany zdravia ľudí a zvierat a ochrany životného

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 365 E, 19.12.2000, s. 195 a Ú. v. ES C 240 E, 28.8.2001, s. 303.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 116, 20.4. 2001, s. 38.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 148, 18.5.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 15. mája 2001 (Ú. v. ES C 34 E, 7.2.2002, s. 109), spoločná pozícia Rady zo 4. decembra 2001 (Ú. v. ES C 90 E, 16.4.2002, s. 12) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 10. apríla 2002 (zatiaľ neuverejnené v úradnom vestníku). Rozhodnutie Európskeho parlamentu z 18. decembra 2002 a rozhodnutie Rady zo 16. decembra 2002.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES C 30, 4.2.1988, s. 1.

⁽⁶⁾ Pozri stranu 24 tohto úradného vestníka.

prostredia vzhľadom na riziká, ktoré by mohli pri chýbajúcich opatreniach pravdepodobne v spoločenstve vzniknúť. Opatrenia by sa mali revidovať a v prípade potreby prispôbiť, aby zohľadnili dostupné technické a vedecké informácie;

- (9) táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy spoločenstva týkajúce sa požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia a bez toho, aby boli dotknuté konkrétne predpisy spoločenstva o odpadovom hospodárstve, najmä smernica Rady 91/157/EHS z 18. marca 1991 o batériách a akumulátoroch obsahujúcich určité nebezpečné látky ⁽¹⁾;
- (10) mal by sa zohľadniť technický vývoj elektrických a elektronických zariadení bez ťažkých kovov, PBDE a PBB. Len čo budú dostupné vedecké dôkazy a pri zohľadnení zásady predbežnej opatrnosti, by sa mal preveriť zákaz iných nebezpečných látok a ich nahradenie environmentálne vhodnejšími alternatívami, ktoré zabezpečia prinajmenšom rovnakú úroveň ochrany spotrebiteľov;
- (11) výnimky z požiadavky na nahradenie by sa mohli povoliť, ak z vedeckého a technického hľadiska nie je možné nahradenie alebo ak by mohli negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie spôsobené nahradením prevážiť nad výhodami nahradenia pre ľudí a životné prostredie. Nahradenie nebezpečných látok v elektrických a elektronických zariadeniach by sa malo tiež vykonať takým spôsobom, ktorý je kompatibilný s ochranou zdravia a bezpečnosti užívateľov elektrických a elektronických zariadení (EEZ);
- (12) je prospešné opätovné použitie výrobku, pre renováciu a predĺženie životnosti je potrebné, aby boli dostupné náhradné diely;
- (13) prispôbenie vedeckému a technickému pokroku výnimiek z požiadaviek týkajúcich sa postupného ukončenia a zákazu používania nebezpečných látok by mala Komisia uskutočňovať podľa postupu výboru;
- (14) opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovuje postup na uplatňovanie vykonávacích právomocí delegovaných na Komisiu ⁽²⁾,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Ciele

Cieľom tejto smernice je aproximovať právne predpisy členských štátov týkajúce sa obmedzenia používania nebezpečných látok

v elektrických a elektronických zariadeniach a prispieť k ochrane zdravia ľudí a environmentálne vhodnému zhodnocovaniu a zneškodňovaniu odpadu z elektrických a elektronických zariadení.

Článok 2

Pôsobnosť

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 6, sa táto smernica uplatňuje na elektrické a elektronické zariadenia spadajúce do kategórií 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 10 uvedených v prílohe IA k smernici č. 2002/96/ES (OEEZ) a na elektrické žiarovky a svietidlá v domácnostiach.

2. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy spoločenstva týkajúce sa požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia a osobitné právne predpisy spoločenstva o odpadovom hospodárstve.

3. Táto smernica sa neuplatňuje na náhradné diely určené na opravu alebo na opätovné použitie elektrických a elektronických zariadení uvedených na trh pred 1. júlom 2006.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa použijú tieto pojmy:

- a) „elektrické a elektronické zariadenia“ alebo „EEZ“ znamenajú zariadenia, ktoré na svoju riadnu činnosť potrebujú elektrické prúdy alebo elektromagnetické polia a zariadenia na výrobu, prenos a meranie takýchto prúdov a polí, ktoré spadajú do kategórií uvedených v prílohe IA k smernici 2002/96/ES (OEEZ) a ktoré sú navrhnuté na použitie pri hodnote napätia najviac 1 000 voltov pre striedavý prúd a 1 500 voltov pre jednosmerný prúd.
- b) „výrobca“ znamená akúkoľvek osobu bez ohľadu na používané techniky predaja vrátane predaja prostriedkami diaľkovej komunikácie v súlade so smernicou 97/7/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. mája 1997 o ochrane spotrebiteľov pri uzatváraní zmlúv na diaľku ⁽³⁾:
 - i) vyrába a predáva elektrické a elektronické zariadenia pod svojou značkou;
 - ii) ďalej predáva pod svojou značkou zariadenia vyrobené inými dodávateľmi; predajca, ktorý ďalej predáva, sa nepovažuje za „výrobcu“, ak sa na zariadení nachádza značka výrobcu, ako je ustanovené v pododseku i); alebo
 - iii) profesionálne dováža alebo vyváža elektrické a elektronické zariadenia do členského štátu.

Ktokoľvek, kto poskytuje výlučne financovanie na základe zmluvy o financovaní sa nepovažuje za „výrobcu“, pokiaľ nevystupuje aj ako výrobca v zmysle bodov i) až iii).

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 78, 26.3.1991, s. 38. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou Komisie 98/101/ES (Ú. v. ES L 1, 5.1.1999, s. 1).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 144, 4.6.1997, s. 19. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2002/65/ES (L 271, 9.10.2002, s. 16).

Článok 4

Prevenčia

1. Členské štáty zabezpečia, aby od 1. júla 2006 nové elektrické a elektronické zariadenia uvedené na trh neobsahovali olovo, ortuť, kadmium, šesťmocný chróm, polybromované bifenyly (PBB) alebo polybromované difenylétery (PBDE). Vnútroštátne právne predpisy obmedzujúce alebo zakazujúce použitie týchto látok v elektrických a elektronických zariadeniach, ktoré boli prijaté v súlade s právnymi predpismi spoločenstva pred prijatím tejto smernice, sa môžu zachovať do 1. júla 2006.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje na účely použitia uvedené v prílohe.

3. Na základe návrhu Komisie rozhodne Európsky parlament a Rada, len čo budú dostupné vedecké dôkazy a v súlade so zásadami politiky týkajúcej sa chemikálií, ako je ustanovené v Šiestom environmentálnom akčnom programe Európskeho spoločenstva o zákaze iných nebezpečných látok a ich nahradení environmentálne vhodnejšími alternatívami, ktoré zabezpečia prinajmenšom rovnakú úroveň ochrany pre spotrebiteľov.

Článok 5

Prispôsobenie vedeckému a technickému pokroku

1. Všetky zmeny a doplnenia, ktoré sú potrebné na prispôsobenie prílohy vedeckému a technickému pokroku, sa na nasledujúce ciele prijímajú v súlade s postupom uvedeným v článku 7 ods. 2:

- a) stanovenie, ak to bude potrebné, maximálnych prípustných hodnôt koncentrácie, pokiaľ sa bude tolerovať prítomnosť látok uvedených v článku 4 ods. 1 v špecifických materiáloch a komponentoch elektrických a elektronických zariadení;
- b) vyňatie materiálov a komponentov elektrických a elektronických zariadení z článku 4 ods. 1, ak ich odstránenie alebo nahradenie prostredníctvom zmien v konštrukcii alebo zmien materiálov a komponentov, ktoré nevyžadujú žiadne materiály alebo látky uvedené v tomto článku, je technicky alebo vedecky uskutočniteľné alebo kde by mohli negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie spôsobené nahradením prevážiť nad výhodami z nahradenia pre životné prostredie a ľudí a/alebo nad výhodami vzhľadom na bezpečnosť spotrebiteľa.
- c) preskúmanie každej výnimky v prílohe aspoň každé štyri roky alebo štyri roky po pridaní položky do zoznamu, s cieľom posúdiť vypustenie materiálov a komponentov elektrických a elektronických zariadení z prílohy, ak ich odstránenie alebo nahradenie prostredníctvom zmien v konštrukcii alebo zmien materiálov a komponentov, ktoré nevyžadujú žiadne materiály alebo látky uvedené v článku 4 ods. 1, je technicky alebo vedecky uskutočniteľné za predpokladu, že záporné

vplyvy na životné prostredie a zdravie spôsobené nahradením neprevážia nad výhodami z nahradenia pre životné prostredie a ľudí a/alebo nad výhodami vzhľadom na bezpečnosť spotrebiteľa.

2. Predtým ako sa príloha zmení a doplní podľa odseku 1, sa Komisia okrem iného poradí s výrobcami elektrických a elektronických zariadení, prevádzkovateľmi recyklačných a spracovateľských zariadení a environmentálnymi organizáciami a zamestnaneckými a spotrebiteľskými zväzmi. Pripomienky sa pošlú výboru uvedenému v článku 7 ods. 1. Komisia predloží správu o obdržaných informáciách.

Článok 6

Preskúmanie

Pred 13. februárom 2005 preskúma Komisia opatrenia ustanovené v tejto smernici, aby v prípade potreby zohľadnila nové vedecké dôkazy.

Do tohto dátumu Komisia predloží najmä návrhy na zahrnutie zariadení do pôsobnosti tejto smernice, ktoré patria do kategórií 8 a 9, ktoré sú uvedené v prílohe IA k smernici 2002/96/ES (OEEZ).

Komisia tiež preštuduje potrebu prispôsobiť zoznam látok uvedených článku 4 ods. 1 na základe vedeckých faktov a pri zohľadnení zásady predbežnej opatrnosti a v prípade potreby predloží Európskemu parlamentu a Rade návrhy takýchto úprav.

Počas preskúmania sa musí venovať osobitná pozornosť vplyvu iných nebezpečných látok a materiálov používaných v elektrických a elektronických zariadeniach na životné prostredie a na zdravie ľudí. Komisia preverí možnosť nahradenia takýchto látok a materiálov a Európskemu parlamentu a Rade predloží návrhy, aby sa v prípade potreby rozšírila pôsobnosť článku 4.

Článok 7

Výbor

1. Komisii bude pomáhať výbor zriadený na základe článku 18 smernice Rady 75/442/EHS ⁽¹⁾.

2. V prípade odkazu na tento odsek sa budú uplatňovať články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Obdobie ustanovené v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES sa stanovuje na tri mesiace.

3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 194, 25.7.1975, s. 39.

Článok 8**Tresty**

Členské štáty stanovujú tresty, ktoré sa budú uplatňovať pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých v súlade s touto smernicou. Stanovené tresty musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 9**Transpozícia**

1. Členské štáty prijímajú zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 13. augusta 2004. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie všetkých zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 10**Nadobudnutie účinnosti**

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 11**Adresáti**

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 27. januára 2003

Za Európsky parlament

predseda

P. COX

Za Radu

predseda

G. DRYG

PRÍLOHA

Použite olova, ortuti, kadmia a šesťmocného chrómu, ktoré sú vyňaté z požiadaviek článku 4 ods. 1

1. Ortuť v kompaktných žiarivkách s obsahom najviac 5 mg na lampu.
2. Ortuť v lineárnych žiarivkách na všeobecné ciele použitia s obsahom najviac:

— halofosfát	10 mg
— trifosfát s bežnou životnosťou	5 mg
— trifosfát s dlhou životnosťou	8 mg
3. Ortuť v lineárnych žiarivkách na špeciálne ciele použitia.
4. Ortuť v iných lampách, ktoré nie sú osobitne uvedené v tejto prílohe.
5. Olovo v skle katódových trubíc, elektronických komponentoch a fluorescenčných trubiciach.
6. Olovo ako prvok v zliatine ocele s obsahom do 0,35 % olova na hmotnosť, hliník s obsahom do 0,4 % olova na hmotnosť a ako zliatina medi s obsahom do 4 % olova na hmotnosť.
7. — Olovo v spájkach s vysokou teplotou topenia (t. j. zliatinová spájka cín-olovo s vyšším obsahom ako 85 % olova),
 - olovo v spájkach pre servery, pamäť a systémy na ukladanie dát (výnimka udelená do roku 2010),
 - olovo v spájkach pre zariadenia sieťovej infraštruktúry pre spínanie, signalizáciu, prenos ako aj sieťové zariadenia pre telekomunikácie,
 - olovo v elektronických keramických súčiastkach (napr. piezoelektronické prístroje).
8. Pokovovanie kadmiumom okrem použitia, ktoré je zakázané na základe smernice 91/338/EHS ⁽¹⁾, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 76/769/EHS ⁽²⁾ týkajúca sa obmedzení predaja a používania určitých nebezpečných látok a prípravkov.
9. Šesťmocný chróm ako protikorózne činidlo v chladiarenských systémoch z uhlíkovej ocele v absorpčných chladničkách.
10. V rámci postupu uvedeného v článku 7 ods. 2 vyhodnotí Komisia použitie:
 - Dekabromodifenyléter (DDE),
 - ortuti v lineárnych žiarivkách na špeciálne účely,
 - olova v spájkach pre servery, pamäť a systémy ukladania dát, zariadenia sieťovej infraštruktúry pre spínanie, signalizáciu, prenos ako aj sieťové zariadenia pre telekomunikácie (s cieľom stanoviť konkrétne časové obmedzenie pre túto výnimku), a
 - žiaroviek,ako prioritnú záležitosť, aby sa čo najrýchlejšie zistilo, či sa majú podľa toho tieto body zmeniť a doplniť.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 186, 12.7.1991, s. 59.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 262, 27.9.1976, s. 201.